

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Oslo 15.09.2023

Innspill til stortingsmelding om dyrevelferd fra Det Norske Travselskap

Det Norske Travselskap (DNT) takker for muligheten til å få bidra til en ny og helhetlig oversikt over hvordan det står til med dyrevelferden i Norge, samt å få fremme våre synspunkter til hva som bør bli bedre. Det er over 20 år siden forrige stortingsmelding om dyrevelferd, og mer viten om dyrs adferdsmessige behov har blitt tilgjengelig gjennom forskning.

Vitenskapelig basert kunnskap må hensyntas og ligge til grunn for arbeidet med endringer i Lov om dyrevelferd og underliggende forskrifter og regelverk.

For travsporten er det en ufravikelig forutsetning at hestens velferd skal komme først, og det er etter vår oppfatning ingen motstrid mellom det å bruke hester i konkurranse og det å ivareta hestens artsindividuelle behov.

En helt grunnleggende forutsetning for at hestenes velferd skal ivaretas på alle områder er å sikre at de personer som holder og driver med hestene, samt arrangører og arrangørorganisasjoner av konkurranser for hest, har den nødvendige kompetansen som skal til. Det må være den enkeltes ansvar å tilegne seg tilstrekkelig og oppdatert kunnskap, men det er samtidig viktig at dette ansvaret forankres i lover og forskrifter.

Travsporten i Norge er strengt regulert både gjennom forskrifter vedtatt av Landbruks- og Matdepartementet, samt organisasjonens eget regelverk og kontrollvirksomhet. DNT er av den oppfatning at forskrift om velferd for hest og hund i konkurranse av 1.7.2021 har vært et viktig bidrag til å sikre at velferden for våre hester, både i forbindelse med trening og i konkurranse. Men like viktig som et godt regelverk, så er det minst like viktig at regelverket blir håndhevet i tråd med intensjonen om god hestevelferd, og med ressurser, kunnskap og virkemidler som virker forebyggende på vanskjøtsel av hestene og gir varige løsninger til det beste for dyrene. Dette krever tilstrekkelig med ressurser, og ikke minst høy kompetanse også hos tilsyns- og myndighetsorganer.

DNT ønsker å formidle noen konkrete innspill til den kommende stortingsmeldingen, basert på noen utvalgte fokusområder vi anser som viktige. Innspillene er forankret i DNTs organisasjon gjennom møter med våre samarbeidende organisasjoner;

1. Styrke hestenes rett til å få dekket grunnleggende adferdsmessige og sosiale behov

Hesten er fra naturens side et byttedyr som søker trygghet og beskyttelse gjennom å leve i flokk sammen med artsfrender. Videre tilsier hestens størrelse og fysikk at den har behov for mye bevegelse. Forskning viser at når våre domestiserte hester får sine grunnleggende behov for fri bevegelse og sosial kontakt med andre hester dekket, så bedres også deres velferd betraktelig.

Krav til tilstrekkelig med utegang sammen med, eller i umiddelbar nærhet til, andre hester er en økonomisk og praktisk gjennomførbart måte å ivareta hestens behov for både bevegelse og utøvelse av naturlig atferd. DNT er derfor opptatt av at kravet til fri utegang på beite eller i egnet luftegård hele året skal opprettholdes eller aller helst styrkes, ref. forskrift om velferd for hest § 16. Spesielt er DNT kritisk til at påbudet om daglig utegang kan erstattes med mosjon, ref. forskrift om velferd for hest § 22, 2.ledd. Dersom hesten skal få dekket sitt behov for å utøve naturlig atferd må den sikres en mulighet for å gå ute hver dag. Unntak må selvfølgelig fremdeles kunne gjøres i særlige tilfeller.

Videre ønsker DNT at muligheten for å oppstalle hester permanent bundet opp på spiltau bør fases ut, eksempelvis ved at det forbys i nye stallbygg. Oppstalling på boks er bedre egnet til å sikre hesten anledning til å legge seg ned, flytte på seg, klø seg osv.

DNT anser at oppstalling av hester på boks, så lenge boksen er tilpasset hestens størrelse, og behovet for sosial kontakt og utegang på tilstrekkelig store områder tilfredsstilles, vil det ivareta hestens behov for bevegelse på en god måte.

2. Bedre forvaltning av dyrevelferdsloven og underliggende forskrifter

Som nevnt innledningsvis, så er DNT av den oppfatning at det å sikre tilstrekkelig med kompetanse hos de personer som holder og driver med hestene er grunnleggende for å forebygge at hester lider. Kravet til kompetanse for dyreholder og andre som driver med hester kan derfor gjerne styrkes i lovverket.

Like viktig er at det at tilsynsmyndigheten, i dette tilfellet Mattilsynet, tilføres tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til å føre nødvendig tilsyn.

Det er DNTs klare oppfatning at slik dyrevelferdsloven og underliggende forskrifter praktiseres i dag fra Mattilsynets side forutsetter at dyr, herunder hester, må utsettes for betydelige

lidelser over tid før det kan iverksettes reelle tiltak. Dette kan etter DNTs oppfatning ikke være i tråd med lovgivers intensjon med lovverket.

For å få en forvaltning av lovverket som i større grad trykker hestenes velferd, og sikrer at lovverket faktisk virker forebyggende på vanskjøtsel, må Mattilsynet tilføres mer ressurser og kompetanse. Mattilsynet som tilsynsmyndighet skal håndtere mange dyrearter over det ganske land, og innføring av spesialiserte enheter på de ulike artene til å bistå regionskontorene kan være én måte å sikre nødvendig kompetanse på.

Videre må dyrs rettigheter og krav på god velferd styrkes på en måte som gjør at dette ikke underordnes eksempelvis personvernet på en måte som medfører at Mattilsynet ikke kan innhente nødvendig informasjon, be om bistand fra fagorganisasjoner eller iverksette relevante tiltak.

3. Sikre god veterinærvaktordning i distriktene

Det er i flere fora satt søkelys på mangel på veterinærer. Dersom hester trenger hjelp, kan det mange steder i Norge være et problem å få tilfredsstillende veterinærhjelp. Nødvendige ressurser til både til utdanning og god dekning av veterinærvakt i hele Norge må settes inn.

4. Transportforskrifter må være tilpasset nordiske forhold.

Det er flere lover og regler som fastsettes i EU som ikke alltid lar seg gjennomføre i praksis i Norge. Det er for eksempel forslag fra EU om nye transportregler som vil innebære forbud mot å transportere hoppe med føll, og forbud mot transport av dyr i transportmidler uten klimaanlegg dersom utetemperaturen er lavere enn 5 varmegrader.

Her mener vi at vi må selv regulere hva som er praktisk og fornuftig under våre nordiske forhold.

På vegne av Det Norske Travselskap,

Med vennlig hilsen

Anne Wangen

Sjefsveterinær | Det Norske Travselskap

Refstadveien 27 | Postboks 194 Økern | N-0510 Oslo

Mobil: 905 57 115 | Sentralbord: 22 95 60 00

www.travsport.no